

Základní škola Čtverka, Uherský Brod
Na Výsluní 2047, 688 01 Uherský Brod

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
ŠKOLNÍ DRUŽINY Korálek
„Korálek ke korálku“

OSNOVA

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika ŠD
3. Cíle vzdělávání
4. Formy a obsah zájmového vzdělávání ve ŠD
5. Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání
6. Materiální podmínky
7. Personální podmínky
8. Ekonomické podmínky
9. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví
10. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Identifikační údaje

ŠVP pro školní družinu č. j.

Název školy: Základní škola Čtverka, Uherský Brod
Na Výsluní 2047, 688 01 Uherský Brod

Ředitelka školy: Mgr. Petra Guričová

IČO: 60371417
IZO: 0603711714
REDIZO: 600025756

Kontakt: telefon: +420 572 632 273
mobil: 602 526 785
e-mail: info@zsctverka.cz
web: www.zsctverka.cz

Zřizovatel školy: Zlínský kraj
Tř. Tomáše Bati 21
761 90 Zlín

Pedagogická rada projednala dne: 3. 6. 2016
Platnost dokumentu: 1. 9. 2016
Školská rada projednala dne: 6. 6. 2016

.....
podpis ředitele školy

2. Charakteristika školní družiny

Místo provozu ŠD: Základní škola Čtverka, Uherský Brod, Na Výsluní 2047,
688 01 Uherský Brod

Provozní doba ŠD: ranní provoz 7:00 - 7:45 hodin

odpolední provoz 11:40 - 15:30 hodin

Provozní doba může být po předchozím oznámení ředitelkou školy upravena.

ŠD tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Jejím hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, částečně také dohledu nad žáky.

ŠD je určena k pravidelné denní docházce žáků. Ve třídách školní družiny se po vyučování shromažďují žáci s různými druhy zdravotního postižení (mentálním, tělesným, zrakovým postižením, závažnými vadami řeči, závažnými vývojovými poruchami učení, souběžným postižením více vadami, autismem). Je rozdělena na 2 oddělení. V prvním oddělení se scházejí žáci s lehčími druhy postižení, druhé oddělení je určeno pro žáky ZŠ speciální se středně těžkým, těžkým nebo kombinovaným zdravotním postižením. Toto oddělení ŠD se naplňuje nejvýše do počtu 6 žáků. Při menším počtu dětí se oddělení slučují.

3. Cíle zájmového vzdělávání

Školní družina si jako **hlavní cíle** svých zájmových vzdělávacích činností klade zejména:

- nabízet různorodé činnosti s individuálním přístupem k jednotlivým žákům
- rozvíjet osobnost dítěte
- vytvářet podmínky a prostor pro odpočinek a relaxaci
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a samostatnému řešení problémů
- učit žáky osvojovat si základy slušného chování
- učit komunikovat, spolupracovat a respektovat se navzájem
- utvářet kladný vztah k přírodě a učit chránit svět kolem nás
- upevňovat si základní hygienické návyky

Za rozhodující z utvářených a rozvíjených **klíčových kompetencí** u žáků navštěvujících školní družinu považujeme:

Kompetence k trávení volného času

- dbáme na dodržování jasných pravidel
- zapojujeme žáky v rámci školní družiny do sociálních aktivit odpovídajícím jejich mentálním předpokladům, kde mohou využít získané znalosti a dovednosti
- motivujeme žáky individuálně k učení, poznávání a vlastnímu výběru vhodných činností
- zapojujeme do činností motivační pomůcky podle potřeb žáků
- dodržujeme a vyžadujeme uplatňování pravidel slušného a ohleduplného chování mezi žáky

Kompetence komunikativní

- zapojujeme žáky v rámci ŠD do sociálních aktivit odpovídajícím jejich mentálním předpokladům, kde mohou využít získané znalosti a dovednosti, vytváříme příležitosti a situace, kdy může žák podle svých schopností komunikovat a vyjadřovat svůj názor, dbáme na dodržování jasných pravidel
- zapojujeme žáky v rámci školní družiny do sociálních aktivit odpovídajícím jejich mentálním předpokladům, kde mohou využít získané znalosti a dovednosti
- motivujeme žáky individuálně k učení, poznávání a vlastnímu výběru vhodných činností
- zapojujeme do činností motivační pomůcky podle potřeb žáků
- dodržujeme a vyžadujeme uplatňování pravidel slušného a ohleduplného chování mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- zapojujeme žáky v rámci ŠD do sociálních aktivit odpovídajícím jejich mentálním předpokladům, kde mohou využít získané znalosti a dovednosti
- žáci mají příležitost komunikovat s ostatními zaměstnanci i rodiči spolužáků
- dbáme na dodržování základních návyků společenského chování
- seznamujeme žáky s možnými nebezpečnými zneužívání jejich osoby

Kompetence občanské

- dbáme na dodržování základních návyků společenského chování
- seznamujeme žáky s možnými nebezpečnými situacemi, se kterými se mohou v družině i v běžném životě setkat

Kompetence pracovní

- podporujeme žáky při každé vhodné příležitosti v činnostech, při kterých si osvojují a upevňují hygienické návyky
- snažíme se zapojovat žáky do společné práce v kolektivu
- vytváříme individuální prostředí a podmínky, které jsou vhodné pro manuální činnosti
- vytváříme zažité potřebné pracovní stereotypy opakováním bezpečných postupů při manuálních činnostech

Kompetence k učení

- navozujeme a udržujeme uvolněnou atmosféru, zároveň dbáme na dodržování jasných pravidel
- zapojujeme žáky v rámci školní družiny do sociálních aktivit odpovídajícím jejich mentálním předpokladům, kde mohou využít získané znalosti a dovednosti
- motivujeme žáky individuálně k učení a poznávání
- zapojujeme do činností motivační pomůcky podle potřeb žáků

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme žáky ve snaze o samostatné řešení problémů
- seznamujeme žáky s možnými problémovými situacemi, se kterými se mohou v družině i v běžném životě setkat
- snažíme se individuálním přístupem při řešení problému vzbudit zájem žáka o jeho dokončení i přes možný počáteční neúspěch

4. Formy a obsah zájmového vzdělávání ve školní družině

Veškeré činnosti ve ŠD jsou dány Vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání. Všechny aktivity dětí jsou přizpůsobeny mentální úrovni, typu postižení, věku a jejich momentální náladě.

Vykonávají je dobrovolně, na základě jejich zájmu a motivace, měly by v nich vyvolávat kladné emoce, radost a uspokojení. ŠD svou funkci naplňuje činnostmi pravidelnými (zájmové, odpočinkové, rekreační, příprava na vyučování a oběd) a příležitostnými. Obsahově nelze mezi jednotlivými činnostmi ŠD vést přesnou hranici.

Níže jsou vypsány formy společně s obsahem vzdělávání ve školní družině.

PRAVIDELNÁ ČINNOST

Je dána týdenní skladbou činností, které se každý den opakují. Jsou to zejména organizované aktivity zájmového a odpočinkového charakteru.

Zájmové:

- sportovní aktivity
- výtvarné a kreativní činnosti
- hudebně pohybové činnosti
- přírodovědné činnosti

Odpočinkové:

- relaxace v síti, vacích
- poslech rádia, CD
- sledování pohádek, filmů pro děti
- předčítání pohádek
- četba knih a časopisů

Rekreační činnosti (aktivní odpočinek):

- tematické hry (na obchod, lékaře, rodinu...)
- hry s auty
- hry na zahradě, hřišti
- stolní soutěživé hry

Příprava na vyučování:

- hry k procvičování učiva
- didaktické hry
- hádanky, křížovky

Příprava na oběd:

- prohlubování hygienických návyků, použití WC, kapesníku
- zásady správného stolování
- sebe obslužná činnost

PŘÍLEŽITOSTNÁ ČINNOST

Není zahrnuta do standardní týdenní skladby činností. Mezi tyto akce patří např. besedy, slavnosti, exkurze, pouštění draků, pečení perníčků, karneval a jiné.

5. Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončení vzdělání

Všechny informace týkající se přijímání žáků, průběhu a ukončení jejich vzdělání jsou zahrnuty ve vnitřním řádu ŠD. Byl vydán v souladu se zněním zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) § 30, odst. 1 a v souladu s vyhláškou 75/2005 Sb., v platném znění a v souladu s vyhláškou 74/2005 Sb.

Novela zákona č. 561 určuje povinnost pedagogicko-psychologické poradny doporučit asistenta pedagoga pro dítě se SVP i do ŠD (platí pro děti se 3. stupněm podpory vyšetřené od 1. 9. 2016).

Ve školní družině může docházet k pedagogické intervenci u dětí se 2. stupněm podpory (např. lehká dyslexie) a to v následujících formách:

- doučování
- vyhotovování domácích úkolů (to pouze s doporučením PPP pro děti cizinců nebo děti rodičů s nižším intelektem než dítě)

6. Materiální podmínky

Prostory ŠD jsou vybaveny nábytkem, kobercem, polohovacím vakem, závěsnou relaxační houpačkou, stolními hrami, stavebnicemi, didaktickými pomůckami, knihami, potřebami pro kreativní činnosti, audiovizuální technikou, počítačem, tabletem. Vybavení je dle potřeb průběžně doplňováno a obnovováno. Hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby si je děti mohly samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení. ŠD může využívat i cvičnou kuchyňku. Při příznivém počasí je využívána zahrada školy s prolézačkami a dopravní hřiště.

7. Personální podmínky

Vychovatelky ŠD splňují podmínky odborné pedagogické kvalifikace. Tu si zároveň zvyšují průběžně samostudiem a prostřednictvím odborných seminářů. Snaží se mít vysokou míru empatie, projevují vřelý vztah k žákům a vytvářejí příznivé sociální klima. Nabízejí žákům činnosti, které vzbuzují jejich zájem, podporují zdravé sebevědomí a rozvíjejí pozitivní stránky osobnosti.

8. Ekonomické podmínky

Na základě ustanovení zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění vydala ředitelka školy jako statutární orgán školy směrnici o výši úhrady v ŠD. Směrnice je součástí organizačního řádu školy. ŠD se ve své činnosti řídí zejména prováděcím předpisem ke školskému zákonem - vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání v platném znění. Ředitelka školy touto směrnici stanovila příspěvek rodičů žáka na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ve školní družině na 50 Kč měsíčně za jedno dítě. Tato částka platí i pro každé další dítě v případě docházky sourozenců do ŠD.

9. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZP jako ve školním řádu. Pokud ŠD využívá pro svoji činnost odborné učebny, řídí se příslušnými řády těchto učeben. Žák je přijat na základě vyplnění zápisního lístku zákonným zástupcem a následným zaplacením úhrady. Žáci přihlášení do ŠD jsou poučeni o BOZP a záznam o poučení je uveden v třídní knize. Všechny vnitřní i venkovní prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy (čistota, osvětlení, teplo, bezhlučnost, větrání, velikost nábytku) a jsou pravidelně kontrolovány. Činnost ŠD se řídí řádem školní družiny.

10. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami bereme ohled jak při výběru činností ve školní družině, tak při motivování i hodnocení.

Pro **děti s psychickými, fyzickými či kombinovanými vadami** zajišťujeme tyto podmínky:

Technická oblast:

- eliminace situací, ve kterých by došlo ke zranění žáka - např. žádné prahy u dveří, kryté rohy nábytku...

Materiální oblast:

- zajistit speciální didaktické a kompenzační pomůcky - např. obrázkový materiál, chodítka a vozíčky pro špatně pohyblivé děti.

Organizační oblast:

- spolupracovat s rodiči či jinými zákonnými zástupci
- využívat poradenské pomoci speciálního pedagoga.

Mezi podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami patří i vytváření podmínek pro **rozvoj mimořádně nadaných dětí**. Jsou to tyto možnosti:

- aktivity zaměřené na rozvoj tvořivosti, spolupráce, vztahu a sociální a emoční inteligence,
- možnost a způsob zařazení účastníka do aktivit primárně určených vyšším věkovým skupinám,
- odborná připravenost pedagogických pracovníků.